

2024

SUCCESSIE
NATUURCOLLECTIEF

Activiteitenplan Omgevingswet flora- en fauna activiteit

*Een activiteitenplan inzake Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit
t.b.v. de realisatie van woonarken en recreatiewoningen op adres
De Burd 20 te Grou.*

Activiteitenplan Omgevingswet

Een activiteitenplan inzake Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit t.b.v. realisatie van woonarken en recreatiewoningen op adres De Burd 20 te Grou.

Grou, oktober 2024

In opdracht van:

[Redacted]

De Burd 20

9001 ZW Grou

Tel: 0566 - [Redacted]

Email: [Redacted] @kpnmail.nl

Uitvoering:

Successie Natuurcollectief

Auteur:

[Redacted]

Tel.: 0641548096

Email: zondervan@successienatuurcollectief.nl

Gecontroleerd door:

[Redacted]

Omslagfoto: Insteekhaven gezien vanaf noordwest.

Inzet: Insteekhaven gezien vanaf noord.

Successie Natuurcollectief werkt samen met Successie Natuurzaken welke is aangesloten bij Netwerk Groene Bureau's.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Werkzaamheden	4
1.3 Planning	5
1.4 Doel planvoornemen	5
1.5 Plangebied en omgeving	5
2. Aanwezige beschermde soorten	6
2.1 Waterspitsmuis	6
3. Effectenanalyse	7
4. Verbodsbepaling waterspitsmuis	7
4.1 Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen	7
4.2 Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen	7
4.3 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	7
5. Onderbouwing wettelijk belang	8
6. Alternatievenafweging	8
6.1 Alternatieve planning	8
6.2 Alternatieve werkwijze	8
6.3 Alternatieve locatie	8
7. Gunstige staat van instandhouding	9
7.1 Staat van instandhouding	9
7.1.1 Staat van instandhouding waterspitsmuis	9
7.2 Zorgvuldig handelen	10
8. Mitigerende maatregelen	10
9. Compensatiemaatregelen	11
10. Literatuurlijst	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

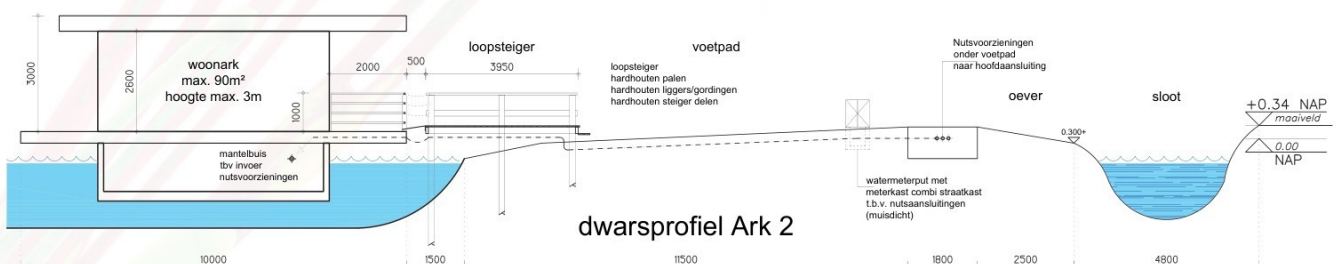
De eigenaar is van doel twee recreatiewoningen met aanlegsteigers en vier woonarken te realiseren in een reeds gegraven insteekhaven, op adres Burd 20 te Grou (figuur 1). Bij het voornemen wordt mogelijk leefgebied van de waterspitsmuis aangetast. Het voorliggende activiteitenplan is opgesteld in het kader van een vergunningsaanvraag t.a.v. een overtreding van de Omgevingswet (OW) omtrent de waterspitsmuis.

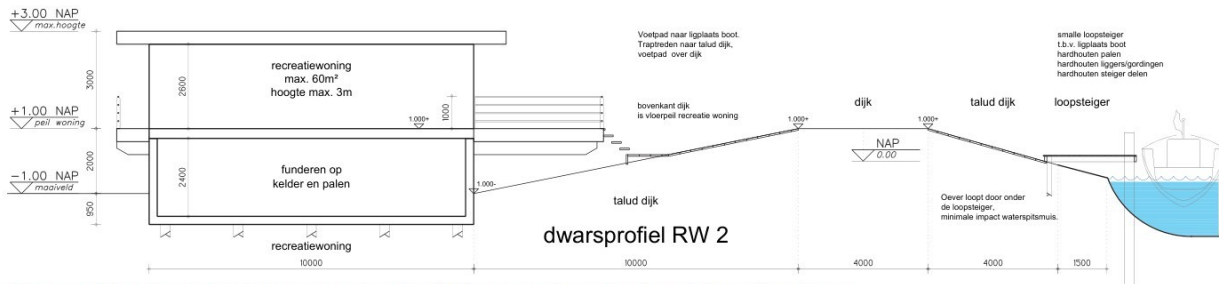
Figuur 1. Locatie van het plangebied (licht blauw). Bron: Beeldmateriaal.nl. Inzet: Bouwtekening. Bron: Gijsbert, Tekenwijze, Grou.

1.2 Werkzaamheden

In een polder achter een dijkswal, aan de noordzijde van een reeds gegraven insteekhaven, worden twee recreatiewoningen gerealiseerd. Per woning komt aan de oever een loopsteiger naar een ligplaats met meerpalen. Voor de oever aan de oostelijke zijde van de insteekhaven zijn vier woonarken met elk een loopsteiger voorgenomen. Op de landtong tussen een opvaart en de insteekhaven komt een voetpad en worden nutsvoorzieningen aangelegd. Daarnaast is men van doel de relatief haakse noordelijke en oostelijke oeverzones over een breedte van respectievelijk 1,20 en 2 meter schuin af te graven tot een glooiende oever t.b.v. ecologische doeleinden (figuur 2 en 3).

Figuur 2. Situatieschets planvoornemen oostelijke oever. Bron: Gysbert, Tekenwijze, Grou.

Figuur 3. Situatieschets planvoornemen noordelijke oever. Bron: Gysbert, Tekenwijze, Grou.

1.3 planning

De start van de werkzaamheden is afhankelijk van wanneer de vergunningen worden verkregen en de datumgrens van de beschermd soort. De opdrachtgevers hebben voor ogen december 2024 te starten met de werkzaamheden. Het aanmeren van de woonarken voor de oeverzone neemt circa een dagdeel in beslag. Het aanleggen van smalle loopsteigers voor de vier arken en de twee recreatiewoningen neemt circa een dagdeel per loopsteiger in beslag. Het afvlakken van de beide oeverzones een dagdeel. Het aanleggen van het voetpad en nutsvoorzieningen neemt circa twee à drie dagen in beslag. Naar schatting duren de totale werkzaamheden drie weken.

1.4 Doel planvoornemen

Het planvoornemen heeft ten doel recreatieve voorzieningen op en nabij het erf te realiseren ter versterking van het (water)recreatieve aanbod rond Grou.

1.5 Plangebied en omgeving

Het plangebied bevindt zich op een eiland. Het betreffende deel van het plangebied, waar de recreatiewoningen en woonarken zijn voorgenomen, bevindt zich aan de zuidzijde aan de Wijde Ee met een reeds gerealiseerde insteekhaven (figuur 4). Aan de zuidoostelijke oever van de insteekhaven ligt een woonboot. Aan de oostzijde van het plangebied ligt een opvaart met daartussenin een landtong van circa 20 meter breed welke deel uitmaakt van een dijkswal rondom de insteekhaven.

Aan de noordzijde van het plangebied loopt een smalle watergang met daar ruim achter een vrijstaande woonboerderij gelegen. Aan de zuidzijde van de boerderij bevindt zich een vrijstaande schuur. In het plangebied is aan de westzijde een grasperceel aanwezig welke wordt omgeven door bomen en bosschage. Aan de noordzijde is een tuin met enerzijds bomen en anderzijds grenzend aan watergang de Wide Burd. Het eiland kenmerkt zich door agrarisch gebied welke wordt doorkruist met sloten. Aan de noordoostelijke zijde ligt Natura 2000-gebied de Alde Feanen. Ten westen is de bebouwde kom van Grou.

Het plangebied bevindt zich in provincie Fryslân en valt onder gemeente Leeuwarden. Gelegen aan de oostzijde van Grou, ligt het plangebied op een eiland op adres de Burd 20. Het plangebied waar de recreatiewoningen en woonarken zijn voorgenomen, bevindt zich op perceel GRO00-K-120 met een perceeloppervlakte van 11.105 m² volgens de Kadastrale kaart.

Figuur 4. De insteekhaven gezien vanaf de noordwestelijke oever.

2. Aanwezige beschermde soorten

Door Bureau Fauna X (14 oktober 2022) is een ecologische toetsing uitgevoerd om duidelijkheid te verschaffen of het planvoornemen al dan niet in strijd is met Wet natuurbescherming. In navolging heeft Successie Natuurzaken in de periode mei-september 2023 een nader onderzoek, betreffende vleermuizen naar zomer-, paar-, kraam- en (massa)winterverblijfplaatsen, vaste nest- en verblijfplaatsen van huismus, kerkuil en leefgebied van de waterspitsmuis, uitgevoerd op de Burd 20 te Grou. Middels eDNA-onderzoek, van samples die zijn genomen in de opvaart en insteekhaven, is vastgesteld dat de waterspitsmuis binnen en/of in de directe omgeving van het plangebied voorkomt.

2.1 Waterspitsmuis

De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. Ook wordt hij veelvuldig aangetroffen langs de binnenduinrand, natuurlijke duinmeren en kunstmatige infiltratiegebieden. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooien op te eten (Bron: Zoogdiervereniging.nl).

Op basis van de resultaten van het eDNA onderzoek kon de aanwezigheid van de waterspitsmuis worden vastgesteld. Monster 1 waarvan de samples zijn genomen in de opvaart en insteekhaven is positief bevonden voor de aanwezigheid van waterspitsmuis DNA (figuur 5).

Figuur 5. Trajecten waar de monsters zijn genomen om de aanwezigheid van de waterspitsmuis inzichtelijk te krijgen. Monster 1 - gele lijnen (positief). Monster 2 - rode lijnen (negatief).

3. Effectenanalyse

Door het planvoornemen wordt functioneel leefgebied van de waterspitsmuis aangetast. Het doden van individuen kan voorkomen worden door buiten de kwetsbare periode te werken en mitigerende maatregelen te nemen.

Kwetsbare periode

Voor de waterspitsmuis is geen kennisdocument van BIJ12 beschikbaar. Het voortplantingsseizoen van de waterspitsmuis loopt van april tot september in nesten gelegen vlakbij/aan oevers, waardoor dit gezien kan worden als de meest kwetsbare periode voor de dieren (bron: Zoogdiervereniging).

4. Verbodsbepaling waterspitsmuis

De waterspitsmuis valt binnen het beschermingsregime andere beschermde dier- en plantensoorten (art. 11.54, Ba). In de volgende paragrafen worden eventuele overtredingen van verbodsbepalingen in relatie tot het planvoornemen gemotiveerd.

4.1 Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.

Niet van toepassing. Door te werken buiten de kwetsbare periode in combinatie met het treffen van versturende maatregelen waarbij individuen tijdelijk kunnen uitwijken, is de verwachting dat er geen individuen gedood worden.

4.2 Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Van toepassing. Het planvoornemen leidt ertoe dat er mogelijk functioneel leefgebied van de waterspitsmuis wordt aangetast. Het is aannemelijk dat er tijdelijk negatieve effecten zullen plaatsvinden als gevolg van de werkzaamheden aan de oeverzones aan de noord- en oostzijde van de insteekhavens. Hierdoor is het niet volledig uit te sluiten dat er vaste voortplantingsplaatsen en/of rustplaatsen opzettelijk worden beschadigd en/of vernield. Middels het treffen van compensatiemaatregelen wordt het leefgebied van de waterspitsmuis verbeterd.

4.3 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Niet van toepassing. Er zijn namelijk geen beschermde planten aanwezig.

5. Onderbouwing wettelijk belang

Het wettelijk belang op grond waarvan de vergunning wordt aangevraagd is voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten: "In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied".

Het planvoornemen heeft ten doel recreatieve voorzieningen op en nabij het erf te realiseren ter versterking van het (water)recreatieve aanbod rond Grou. Het planvoornemen is onderdeel van een door provincie Fryslân ingezet plan, de 'Nije Pleats' geheten. Door diverse partijen (provincie Fryslân, gemeente Leeuwarden, Hûs en Hiem) is ingezet op een ontwikkelingsconcept om de ruimtelijk-landschappelijke haalbaarheid en het planologisch regelen van de recreatieve mogelijkheden te toetsen (Bron: Advies Nije Pleats De Burd 20 en 22 te Grou, rapportnr. 2016/124). Het inmiddels ingerichte gebied is gereed voor ruimtelijke ontwikkeling volgens het voorgenomen en daarvoor bestemde recreatieve planvoornemen.

Het project zal, met in achtneming van de voorschriften en maatregelen beschreven in onderhavig activiteitenplan, niet leiden tot significant negatieve effecten op de staat van instandhouding van de waterspitsmuis.

6. Alternatievenafweging

Zoals beschreven in hoofdstuk 8 wordt middels mitigerende maatregelen een deel van de potentiële overtredingen van de verbodsbepalingen voorkomen. Voor het voorkomen van de resterende overtredingen is geen andere bevredigende oplossing. Andere denkbare oplossingen ter realisatie van het project worden niet haalbaar geacht. De alternatieven overweging wordt hieronder toegelicht.

6.1 Alternatieve planning

De werkzaamheden vinden plaats tussen december en februari. Deze periode is buiten de kwetsbare (voortplanting) periode van de waterspitsmuis. Het starten van de werkzaamheden binnen de kwetsbare periode (april t/m augustus) leidt er toe dat verstoring plaats vindt in de kwetsbare periode. Tijdens de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende maatregelen getroffen om effecten op de waterspitsmuis te voorkomen of te verminderen.

6.2. Alternatieve werkwijze

In het voortraject is samen met de tekenaar onderzocht hoe het beste invulling te geven aan het planvoornemen. Het oorspronkelijke plan was om de woonarken schuin in de oevers te plaatsen/steken en de recreatiewoningen aan het water te realiseren. Vanuit ecologisch standpunt is hiervan afgeweken en is men tot het huidige alternatieve planvoornemen gekomen waarbij verstoring tot een minimum wordt gereduceerd. Een alternatieve werkwijze, waarbij verstoring van functioneel leefgebied van de waterspitsmuis voorkomen kan worden, wordt niet mogelijk geacht. Door het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen wordt getracht negatief effect t.a.v. het leefgebied van de waterspitsmuis zoveel mogelijk te voorkomen (zie hoofdstuk 8 en 9). Daarmee wordt voldoende zorg in acht genomen om te voorkomen dat het planvoornemen negatief effect heeft op individuen en de instandhouding van de betreffende soort.

6.3 Alternatieve locatie

Het slotenpatroon op een groot deel van het eiland bestaat al sinds de 15e eeuw. Vanaf die tijd heeft het eiland altijd een agrarische functie gehad. In de twintigste eeuw is deze functie uitgebreid met de bouw van een groot aantal recreatiewoningen en het aanmeren van woonboten (vooral aan de zuid en westzijde). In het kader van de herinrichting van Swette-De Burd van het eiland waren delen van de grond van [REDACTED] nodig voor het realiseren van een nieuw meer(tje). [REDACTED] werd daardoor in de gelegenheid gesteld om aan de watersport gerelateerde recreatieve voorzieningen te realiseren op hun erf, in de gebouwen en aansluitend aan hun erven. In het kader van de herinrichting van Swette-De Burd zijn deze mogelijkheden al door de provincie bekrachtigd als onderdeel van het plan de 'Nije Pleats' waar ook [REDACTED] bij zijn betrokken. Een alternatieve locatie is in niet aan de orde, de provincie heeft de insteekhaven aangelegd als onderdeel van het plan 'Nije Pleats'.

7. Gunstige staat van instandhouding

7.1 Staat van instandhouding

In de Omgevingswet wordt de volgende definitie gegeven voor de 'gunstige staat van instandhouding van een soort:'

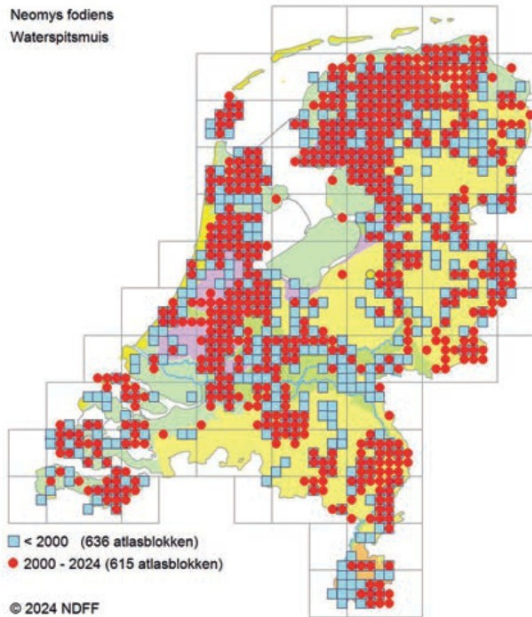
Staat van instandhouding van een soort waarvoor geldt dat:

- a) uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven, en
- b) het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of dat niet binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en
- c) er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden;

7.1.1 Staat van instandhouding waterspitsmuis

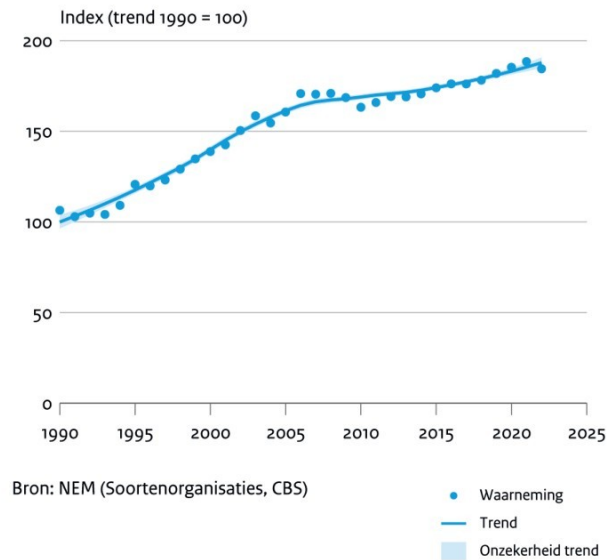
De waterspitsmuis lijkt de afgelopen decennia sterk in aantal en verspreiding te zijn afgenomen. Sinds 1994 staat de waterspitsmuis op de Rode lijst als kwetsbaar. De soort komt vooral voor in waterrijke provincies als Fryslân, maar ook langs beek- en rivierdalen op zand- en lössgronden. Landelijk is de langjarige trend van zoogdieren en specifiek fauna van zoetwater en moeras sinds 1990 stabiel (figuur 6). De staat van instandhouding binnen de provincie Fryslân wordt eveneens als kwetsbaar beoordeeld. De lokale staat van instandhouding wordt, gezien het geschikte leefgebied (rijke oevervegetaties en relatief hoge dichtheden watervegetatie) als gunstig geacht. De instandhouding van de waterspitsmuis is sterk afhankelijk van dergelijke gebieden (figuur 7).

Door de werkzaamheden is er sprake van geluidsverstoring en vindt er optische verstoring plaats door toename in aanwezigheid van mensen en materieel nabij het leefgebied. Hierdoor kunnen mogelijke rust- en voortplantingsplaatsen in het leefgebied tijdelijk niet gebruikt worden door de waterspitsmuis. Het gebied binnen de invloedssfeer van het project betreft een relatief klein gebied ten opzichte van het gehele geschikte leefgebied in de omgeving. Er zijn meerdere watergangen en rietzomen in de omgeving. Daarmee zijn er voldoende tijdelijke uitwijkmogelijkheden voor de waterspitsmuis. Nadat de werkzaamheden zijn afgerond wordt het leefgebied inclusief compensatie weer beschikbaar voor geschikte rust- en voortplantingsplaatsen. Het tijdelijke verlies van de functionaliteit van het leefgebied in het plangebied heeft geen negatieve invloed op de gunstige staat van instandhouding van de waterspitsmuis.

Figuur 6. Verspreiding waterspitsmuis.
Bron: verspreidingsatlas.nl

Fauna van zoetwater en moeras

Figuur 7. Trend zoetwater en moerasfauna 1990 – 2024.
Bron: Compendium voor de Leefomgeving

7.2 Zorgvuldig handelen

Zorgvuldig handelen tijdens de werkzaamheden wordt gewaarborgd onder begeleiding van een ecologisch deskundige. De ecoloog deskundige zal voorafgaand aan de werkzaamheden aanwezig zijn om instructies te geven en, wanneer het werk er om vraagt, aanwezig zijn op de locatie. Tevens wordt er gewerkt middels mitigerende maatregelen, waarmee voldoende zorg in acht wordt genomen voor de betreffende soorten. Deze maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit protocol is gedurende de gehele uitvoer van de werkzaamheden aanwezig op het werkterrein.

8. Mitigerende maatregelen

De volgende mitigerende maatregelen dienen (in acht) te worden genomen t.a.v. de waterspitsmuis.

- Werkzaamheden aan de oevers van de insteekhaven dienen plaats te vinden tussen 1 oktober en 15 maart (buiten voortplantingsseizoen van waterspitsmuis) en worden buiten vorstperiodes gestart, zodat individuen onder zachte weersomstandigheden uit kunnen wijken naar geschikt leefgebied in de omgeving.
- Er wordt enkel tussen zonsopkomst en zonsondergang gewerkt.
- Het werkterrein wordt zo klein mogelijk gehouden en er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de bestaande infrastructuur en vaste routes.
- Uiterlijk één week voor de start van de werkzaamheden dient de vegetatie op de oevers in het plangebied tot twee meter vanaf de waterlijn kort te worden gemaaid. Dit dient te gebeuren in **één richting op stapvoetse snelheid** met de maaibalk op minimaal **10cm** boven het maaiveld. Soorten krijgen zo de kans om uit te wijken naar geschikt gebied.
- Bij het schuin afgraven van de oeverzones, t.b.v. optimalisatie leefgebied van de waterspitsmuis (zie

hoofdstuk 9), wordt vooraf met de kraanbak op de oever gestampt zodat soorten door verstoring de kans krijgen om uit te wijken naar geschikt gebied.

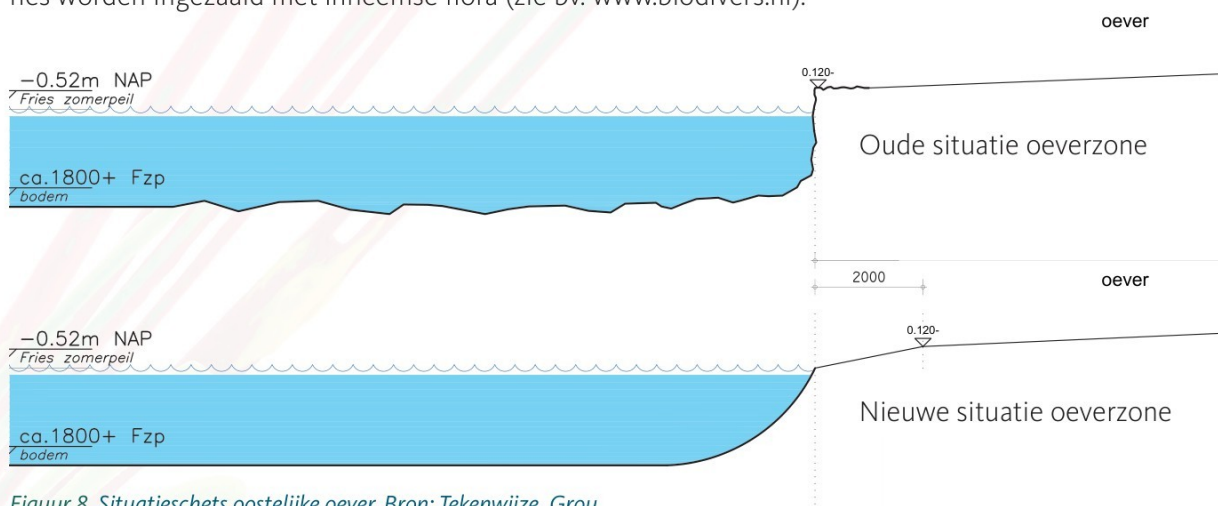
- Bij het schuin afgraven van de oeverzones (zie hoofdstuk 9) wordt eveneens in één richting gewerkt en in een rustig tempo.
- Vrijkomend materiaal bij werkzaamheden aan oevers wordt afgevoerd en niet in leefgebied (te denken aan de oevers van de naastegelegen opvaart) van de waterspitsmuis gedeponeed.
- Het leefgebied voor de waterspitsmuis buiten het plangebied dient tijdens en na de werkzaamheden ongemoeid te blijven, zodat het onaangetast blijft en geen verdere verstoring wordt veroorzaakt voor de waterspitsmuis.
- Het ecologisch werkprotocol (zie 7.2, blz 10) is gedurende de gehele uitvoering op locatie aanwezig en dient door iedere betrokken medewerker gelezen en begrepen te zijn.
- Indien onverhoopt tijdens de werkzaamheden beschermde soorten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient de begeleidend ecooloog vast te stellen of- en welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om verstoring te voorkomen.

9. Compensatiemaatregelen

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat er mogelijk functioneel leefgebied van de waterspitsmuis verloren gaat. In onderstaande paragrafen wordt voor de waterspitsmuis compensatiemaatregelen genoemd en toegelicht. De compensatiemaatregelen worden toegepast direct na verlening van de Omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit voor de bovengenoemde soort, naar verwachting najaar 2024.

Compensatie middels schuin afgegraven van oeverzones

De oeverzones waar de woonarken en ligplaatsen van de recreatiewoningen zijn voorgenomen worden natuurvriendelijk gemaakt door de haakse oevers schuin af te graven ter optimalisatie van het leefgebied van de waterspitsmuis. De oevers worden afgevlakt over respectievelijk 1,20 en 2 meter tot een glooiende oever van circa 10° . Met de opmerking dat de noordelijk gelegen oever vanaf de dijkswal al een glooiend talud heeft en door de ingreep de oeverzone wordt verlengd (figuur 2,3 en 8). De oeverzones worden ingezaaid met inheemse flora (zie bv. www.biodivers.nl).

Figuur 8. Situatieschets oostelijke oever. Bron: Tekenwijze, Grou.

Note: De mitigerende en compenserende maatregelen worden in een logboek vastgelegd door een ecooloog deskundige. Het logboek wordt voorgelegd aan bevoegd gezag (provincie Fryslân).

10. Literatuurlijst

Brochure: Ministerie van Economische Zaken, Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Rapport: Advies Nije Pleats, De Burd 20 en 22 te Grou, rapportnr. 2016/124.

Geraadpleegde websites:

Verspreidingsatlas.nl (NDFF)

Beeldmateriaal.nl

Zoogdiervereniging.nl

Kadastralekaart.com

RVO.nl

Clo.nl

Biodivers.nl

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen